

הכנסת העשרים וארבע

יוזמים: חברי הכנסת

אורי מקלב
משה גפני
ינון אזולאי
יעקב אשר
יצחק פינדרוס
מאיר פרוש
חוה אתי עטייה
אוריאל בוסו
בצלאל סמוטריץ'
פטין מולא
אבי מעוז
עופר כסיף
איתמר בן גביר
אופיר סופר
מיכאל מלכיאלי
משה ארבל
שלמה קרעי
עמיחי שיקלי
משה אבוטבול
שמחה רוטמן
אורית מלכה סטרוק

3041/24/פ

הצעת חוק לתיקון פקודת המשטרה (תיעוד חזותי של השימוש במכתזית), התשפ"ב–2022

הוספת סעיף 89 א 1. בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א–1971¹, אחרי סעיף 89 יבוא :

¹ דיני מדינת ישראל [נוסח חדש] תשל"א מס' 17, עמ' 390

- "תיעוד חזותי 89א. (א) שימוש במכונת להתזת מים לפיזור הפגנות בהפעלת מכונת להתזת מים לפיזור הפגנות (בסעיף זה – מכת"זית) לשם פיזור הפגנה, יתועד בתיעוד חזותי, כך שתתאפשר צפייה, ברזולוציה הולמת, ברגע התזת הנוזל, באדם שהנוזל הותז לעברו וכן זיהוי סוג הנוזל שהותז.
- (ב) אדם הטוען כי נפגע או ניזוק מפעולת מכת"זית בהפגנה, רשאי לפנות למשטרה ולקבל ממנה את התיעוד החזותי.
- (ג) התיעוד החזותי יועבר לפונה כאמור בסעיף (ב) תתבצע בתוך שבוע מיום הפנייה.
- (ד) על אף האמור בסעיף (ג), ראתה המשטרה שהעברת התיעוד החזותי עלולה לפגוע בחקירה, בביטחון המדינה או בשלום הציבור, רשאית המשטרה לפנות לבית המשפט לשם עיכוב העברת התיעוד עד להסרת המניעה.
- (ה) תיעוד חזותי כאמור בסעיף (א) יישמר במשך 3 שנים.
- (ו) בסעיף זה, "תיעוד חזותי" – תיעוד בהקלטת תמונה וקול, בשילוב".

דברי הסבר

בשנים האחרונות משטרת ישראל משתמשת במכת"זית (מכונת להתזת מים לפיזור הפגנות), בתדירות גבוהה. למרות שנהלי המשטרה מסדירים את הפעלת המכת"זית, באופן מידתי כדי לא לפגוע בחפים מפשע, מתלונות עולה שבמקרים רבים השוטרים לא פועלים בהתאם לנהלים ופוגעים פגיעה קשה ובלתי מידתית במפגינים ובעוברי אורח בלתי מעורבים שעברו לתומם ברחוב, ובמקרים רבים אף בקשישים וילדים – בניגוד לנוהל המשטרה.

בנוסף, במקרים רבים המשטרה משתמשת בנוזל עם ריח רע, 'בואש', שמותז בניגוד להנחיות גם לעבר בתיים וחצרות, כאשר הריח נותר באוויר במשך ימים רבים ופוגע באלפי תושבים חפים מפשע. לאור האמור, מוצע לקבוע בחוק שבכל הפעלת מכת"זית, תופעל באופן אוטומטי מצלמת וידאו שתתעד את פעולת ההתזת. בתיעוד יצויין סוג הנוזל (מים, מים בצבע, בואש וכיו"ב) והתיעוד יישמר במשטרה במשך 3 שנים מיום האירוע.

אדם שטוען שהוא ניזוק מהפעלת המכת"זית, יוכל לדרוש מהמשטרה את צילום הווידאו, כך שבמקרה בו המשטרה לא פעלה כדין, יהיה ניתן להגיש תלונה למח"ש וכן תביעת נזיקין לבית המשפט. עוד מוצע לקבוע שתיעוד הווידאו יועבר למבקש בתוך שבוע, כאשר במקרים חריגים בהם יש חשש לפגיעה בחקירה, בביטחון הציבור או בביטחון המדינה, תוכל המשטרה לבקש מבית המשפט לעכב את העברת התיעוד עד לאחר הסרת החשש.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בשבט התשפ"ב (17.01.2022)